

BØRN & TRO

Kristendom i børnehjerte

**RETNINGSLINJER
FOR LEJRLEDERE**

INDHOLDSFORTEGNELSE

3

INDLEDNING

4

LÆSES AF ALLE LEJRLEDERE

Hvad bør enhver leder være opmærksom på? Dette afsnit handler om hvilke forventninger, vi har til vores ledere. Det handler også om andre ting, som alle bør være opmærksomme på, for at give børnene en god lejr. Vi vil gerne, at alle ledere læser dette afsnit.

14

MEST TIL NYE LEDERE

Er du ny leder på vores lejr, vil der være særlige ting ved vores lejraktiviteter, som du har brug for at vide. Dette afsnit kan give dig et overblik over nogle af de aktiviteter og begreber, vi kan glemme at forklare. Afsnittet er skrevet med udgangspunkt i vores dagsprogram.

18

LÆSES, HVIS DET HAR RELEVANS FOR DIG

I dette afsnit finder du specifik information om en række emner. Læs det, der er relevant for dig. Skal du f.eks. forberede underholdning, så læs afsnittet om dette. Der står om bibelsamlinger, andagter, bønnevandring, bedehjørne, forelskelser, børns søvnbehov, underholdning, løb, sport, konkurrencer, at dele hold, at tackle nederlag, når du bliver træt, natløb, hoppeborge, airtracks m.v., transport, at gå på befærdede veje, flåter og badeture.

INDLEDNING

På sommerlejre er der næsten altid nye ledere med, og der er kun lidt tid til at afstemme forventninger. Derfor har vi lavet dette hæfte med vores retningslinjer for lejrledere. Vi vil gerne bede dig om at læse hæftet igennem og overveje indholdet.

Børnene på Børn & Tros lejre kommer fra mange forskellige kirkelige baggrunde, og en del af børnene kommer aldrig i en kirke. Alle vores retningslinjer er lavet for at beskytte børn og for at skabe tryghed for deres forældre.

Du er naturligvis altid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller kommentarer til indholdet i dette hæfte.

Når vi i Børn & Tro ser på vores lejrteams gennem årene, kan vi se, at en stor del af lejrlederne kommer fra en ikke-kristen baggrund, og at de mødte Jesus første gang på en sommerlejr. En anden stor del af lejrlederne har en kristen baggrund, men tog deres personlige beslutning om at følge Jesus på en lejr. Det er fantastisk!

Lejrledere har gang på gang fortalt om, at sommerlejrene er med til at give åndelig fornyelse – eller måske endda et nyt kald til tjeneste.

At koble af fra hverdagen og være sammen i et åndeligt fællesskab på en lejr kan give Helligånden en ekstra chance til at bringe Jesus og Gud i centrum.

Men en lejr kan desværre sagtens gå helt anderledes. Den kan gå op i forelskelser, underholdning, konflikter blandt børn eller lejrledere, uheld, hjemve og mange andre ting. Hvor god lejren bliver, er i høj grad afhængig af forbøn og af at være åndeligt og mentalt forberedt. Det kan du blandt andet blive ved at læse dette hæfte igennem.

LÆSES AF ALLE LEJRLEDERE

VÆR ET FORBILLEDE

Når man siger ja til Jesus og bliver en personlig kristen, siger man også ja til at blive et forbillede.

Mange steder i Bibelen læser vi om, at verden ser på vores opførsel. Jesus siger: *"Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene."* (Matt. 5,16). Vores handlinger skal altså afspejle Guds væsen og hans kærligheds lys.

Ønsker man at tjene Gud, som f.eks. som lejrleder, betyder det, at man må være bevidst om den opgave, man står overfor og det ansvar, man har som et forbillede - vel vidende at vi alle kan svigte på et eller flere af disse punkter.

Det er ikke et spørgsmål om at være perfekt, men om at være villig til at lade sig lede af Gud, så han kan arbejde igennem os. Han ønsker at arbejde i alle de mange børn og teenagere, vi ønsker at bringe tættere på Jesus. I det følgende kan du læse de retningslinjer vi i Børn & Tro har for lejrledere.

FORBEREDELSE

Inden lejren skal du sørge for, at alle rekvisitter, du skal bruge til et program-punkt er afprøvet, og at evt. hjælpere er informeret. God forberedelse mindsker stress blandt lederne og kaos blandt børnene.

UDFORDRINGER... I SIDSTE ØJEBLIK

Der kommer ofte mange udfordringer lige inden en lejr. Det kan både være i de sidste dage op til lejren eller på selve opstartsdagen. Det kan f.eks. være, at nogle melder fra, så gruppeinddeling og anden planlægning falder til jorden. Måske opstår der problemer med et barn eller dets familiemedlemmer (f.eks. sygdom). Du kan også opleve, at du bliver træt eller modløs eller at du bliver uvenner med familiemedlemmer, venner eller andre lejrledere.

Dette er helt normalt, men det kan flytte vores fokus fra Gud og ødelægge lejren. Husk, at Gud har løsninger på alle problemer. Bed til ham om hans fred og visdom til at vide, hvordan disse situationer kan tackles.

DIN OPGAVE UNDER PROGRAMPUNKTER

Det er din opgave at bakke 100 % op om alle programpunkter og ikke blande dig i programmet, så børn og lejrledere bliver forvirrede over, hvad de skal rette sig efter.

Under programpunkter – og især under andagter og bibelsamlinger – er det en god idé, at lejrlederne fordeler sig imellem børnene. Der bør altid sidde en lejrleder i nærheden af børn, der har tendens til at være urolige.

Det er vigtigt, at du møder op, inden aktiviteten går i gang. På vejen kan du minde andre om, at der snart sker noget. Vi forventer, at du er et forbillede ved at bakke op om sange og diverse programpunkter.

Vær med til at vise respekt for dem, der står for programmet, ved at følge med og ikke sidde og snakke sammen under programmet. Børnene vil se på din opførsel og kopiere den. Hvis et barn taler til dig under programmet, kan du svare stille og meget kort, så det ikke distraherer de andre.

Ved bibelsamlinger, andagter, lovsang m.m. er det en god idé at bede Gud om at være til stede og være den, der leder det. Læg mærke til børns og lejrleders reaktioner på programmet, og bed for visdom for dem, som leder programmet eller for enkeltpersoner.

BØN OG FORBØN

Selvom du har travlt på lejren, så husk at bede hver dag. Bed for børnene i din gruppe og for andre, du får lagt på hjerte. Bed også om beskyttelse over lejren og for, at der må være en god stemning. Det er vigtigt, at alle børn bliver bedt for. Lejrledere og hjælpeledere bør derfor bede for børnene i deres gruppe mindst en gang om dagen. Ved ledersamlinger er det godt at tage tid til at bede for hinanden.

LEJRATMOSFÆRE

Det er vigtigt, at der er en god atmosfære på lejren. Atmosfæren kan hurtigt ændres og ødelægge hele lejren. I så fald er det vigtigt, at lejrlederne er opmærksomme, går i forbøn og udøver en ekstra indsats for at få vendt lejrens atmosfære i positiv retning igen.

SAMARBEJDE MELLEML EDERE

Vi har alle forskellige temperamenter og forskellige måder at arbejde på. Derfor er det helt naturligt, at der kan opstå irritation og misforståelser mellem medarbejdere på en lejr. Det er dog vigtigt, at forskelligheder ikke får lov at skabe problemer, der slår rod.

Som lejrleder er det godt at bestemme sig for, at man ikke vil bagtale andre på lejren. Alligevel kan man få brug for at tale med en god ven om situationer, der er opstået mellem lejrlederne. Føler man, at man virkelig er blevet trådt over tæerne, kan det være godt at tage en snak med den person, der har såret en. Hvis man ikke føler, at man kan magte det, kan man starte med at tage en snak med lejrchefen eller en anden moden lejrleder.

Det er heldigvis sjældent, at vi har problemer med splittelse mellem medarbejderne på en lejr. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at en lejr er en åndelig kamp, og at problemer med splittelse mellem medarbejdere er et godt våben imod os. Vi må derfor også være klar til at kæmpe den åndelig kamp iklædt Guds fulde rustning (*Efesebrevet 6, 10-20*).

MOBNING

Undgå enhver form for mobning mellem børnene. Vær særligt opmærksom på usikre børn. Hvis du hører børnene tale nedsættende om hinanden, så tal det gode kammeratskab op ved f.eks. at sige: "Alle er gode til noget, men har sværere ved noget andet. Vi hjælper hinanden med de ting, der er svære."

"På en lejr gjorde vi så meget ud af at skabe en god atmosfære, at et af de usikre børn fik så meget selvtillid i løbet af en uge, at han endte med at vinde guldmedalje ved lejrens olympiade."

Lejrleder

"Jeres Gud er ikke bare i Himlen. I har formået, at hente ham helt ned på lejren. Det er første gang nogensinde, at vi ikke har måttet hente vores dreng fra en lejrskole midt på ugen, fordi han blev mobbet og derefter gik amok."

Forælder

Det er vigtigt, at vi i det hele taget sørger for, at det ikke kun er de populære og søde børn, der får ros og opmærksomhed i konkurrencer, sport og lignende.

FØLSOMME BØRN

Det er fantastisk at få betroet en gruppe børn i en uge. Sikke meget, vi kan få lov til at give dem! Det er dog vigtigt, at vi er opmærksomme på, at selvom mange børn kan virke meget modne både pga. tøj- og hårstil og måske også evne til at formulere sig, så er de stadig meget følsomme.

Generelt set forstår børn ikke sarkasme og ironi før de er ti år gamle. De forstår altså ikke, når vi i sjov siger det modsatte af, hvad vi mener.

Det er vigtigt for børn hurtigt at finde venner, så de har nogle at lege med og være sammen med. Vær derfor særligt opmærksom på dette de første dage på lejren, hvor mange er usikre på sig selv. Sæt evt. frivillige aktiviteter i gang, som alle kan deltage i. Det kan være spil, leg, krea-aktiviteter og lignende.

BØRN ER FORSKELLIGE

Det er også vigtigt at huske på, at der er forskel på børn. Nogle børn trives bedre med at have mange mennesker og larm omkring sig end andre. Nogle børn bliver nemmere forskrækkede og er mere modtagelige end andre overfor ting, der bliver sagt til dem. Husk også, at nogle børn sagtens kan have noget på hjerte eller være kedede af det, selvom de ikke siger det til en voksen.

Det er vigtigt at give plads til alle slags børn og huske også at være opmærksom på de børn, som måske er mere stille og derfor ikke bliver lagt mærke til. Måske har de brug for, at du spørger ind til dem og hjælper dem med at sætte ord på, hvordan de har det.

Netop fordi børn er forskellige og har forskellige grænser, må du aldrig nogen sinde presse et barn til noget. Respekter, hvis barnet siger nej, og lad det være ved det.

BILLEDER AF BØRN

Når børnene tilmelder sig lejren, har vi informeret forældrene om, at vi på lejren vil tage billeder og filmklip af børnene, som vi kan bruge i forskellige publikationer og på internettet uden yderligere tilladelse. Forældrene har desuden fået at vide, at de kan give os besked inden lejrens start, hvis de ikke ønsker dette.

Du skal derfor være opmærksom på, hvilke børn, der evt. ikke er tilladelse til at tage billeder af. Spørg lejrchefen, hvis du er i tvivl.

Tilladelsen til at offentliggøre billeder er givet til Børn & Tro. Hvis du gerne selv vil dele billeder fra lejren, skal du derfor være opmærksom på, at det kun er tilladt at offentliggøre billeder med flokke af børn – med mindre man har en specifik tilladelse fra forældrene. Vi vil derfor bede dig om kun at dele billeder på f.eks. Facebook med mere end 5 børn på.

EFTER LEJREN

På næsten alle lejre er der sket noget positivt, men der kan også være sket noget negativt. Man kan nemt komme til at tale meget om det, der burde have været anderledes. En teskefuld salt eller peber kan ødelægge et måltid – på samme måde kan dårlig omtale af en ellers vellykket lejr ødelægge glæden over og velsignelsen ved den. Overvej det derfor nøje, før du udtaler dig negativt.

Det kan selvfølgelig være nødvendigt hurtigt at få talt om ting, der gik galt, for at få det rettet. Det kan også være nødvendigt i enkelte tilfælde at informere forældrene, hvis der er sket ting, som kan skabe misforståelse eller sladder.

Der skal også være plads til at evaluere lejren, og har du input, idéer og lignende, er du velkommen til at kontakte lejrchefen med disse. Tal først og fremmest om alle de positive oplevelser og gem fejltagelserne, til du er frisk og udhvilet og har overvejet tingene en ekstra gang.

SAMVÆR MELLEML BØRN OG VOKSNE

Det er vigtigt for os at beskytte både børn og lejrledere. Derfor har vi lavet følgende retningslinjer om samvær mellem børn og voksne, som også bør følges ved børneevents, i børneklubber o.lign.

Samvær mellem børn og lejrledere

Som hovedregel bør du ikke være alene med et barn. På denne måde mindskes muligheden for at børn kan blive misbrugt. Samtidig bliver du beskyttet, da ingen kan anklage dig for noget, der ikke er sket. Hvis du aldrig er alene med et barn, vil der nemlig altid være nogen, der har set, hvad du har lavet med barnet. Dette nævnes kort af lejrchefen for børnene ved lejrens start, så alle ved, hvorfor vi ikke er alene med børnene.

Du bør altså gøre, hvad du kan for ikke at være alene med et barn. Det gælder bl.a.:

- På sovesale og værelser
(se nærmere beskrivelse under afsnittet om sengetider)
- På badeværelserne og under brusere
- I samtaler med børn (*sæt jer et sted, hvor alle kan se jer*).

Befinder du dig i en situation, hvor du pludselig er alene med et barn, så kom ud af den så hurtigt som muligt, men gør det på en naturlig og afslappet måde.

I dit samvær med børn bør du også tænke over, om du overskrider det enkelte barns grænser. Mennesker er forskellige, og dine grænser er måske anderledes end et barnets. Nogle børn holder af at få knus, små kærtegn og sidde på skødet af en lejrleder, mens andre børn ikke føler sig trygge ved denne nærhed. Forsøg at finde en sund og kærlig væremåde, som du og børnene har det godt med.

Der er dog fysiske berøringer, du bør holde dig helt fra, som at give børn kys (f.eks. kindkys), længerevarende massage, kærlige klask bagi, aftørring med håndklæder på kroppen og lignende.

Lad desuden være med at sole dig i børns beundring og bliv aldrig kæreste med en deltager. Giv ikke børnene grund til at forelske sig i dig. Det er især en fare for unge drengelidere og de ældste pige-deltagere. Det kan du blandt andet undgå ved, at:

- Pigeledere tager fortrolige samtaler med piger og drengelidere tager samtaler med drenge.
- Pigeledere vækker pigerne og siger godnat til dem på sovesalene og drengeliderne gør det samme med drengene.

Disse to principper beskytter også børnene generelt.

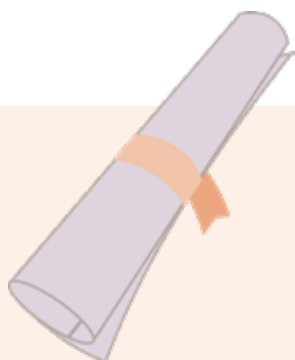

Særligt omkring sengetider og værelser

Har man store sovesale, kan man med fordel lægge to voksne på hver sovesal. Ved mindre soverum, er det vigtigt, at hver bygning, gang og etage har flere voksne, der også sover der. Det er vigtigt, at ingen voksen er alene om aften-vagten. Hvis en leder sidder alene på en sovesal, er det vigtigt, at en anden leder går fra værelse til værelse og checker, at det foregår under ordnede forhold. Hold gerne døren på klem. Det er en god idé, at de voksne sidder på en stol og ikke på sengekanten.

Hvis et barn betror sig til dig om et overgreb

Måske kommer du ud for, at et barn betror sig til dig om f.eks. incest, andre seksuelle overgreb eller vold, som barnet har oplevet eller lever med til hverdag. Hold hovedet koldt. Sig barnet tak for den store tillid, det har vist dig, men lad være med at love, at du vil holde det hemmeligt. Det er nemlig ikke i barnets interesse og desuden har alle borgere i Danmark pligt til at underrette de sociale myndigheder. Det kan du læse mere om i vejledningen til barnets lov:

”Alle borgere i Danmark er underlagt underretningspligt, hvis de får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for omsorgssvigt eller nedværdigende behandling fra deres forældres eller andre opdrageres side. Lever et barn eller en ung under forhold, hvor deres sundhed eller udvikling bringes i fare, skal kommunen underrettes. Der skal også underrettes, når borgeren bliver bekendt med, at et barn eller en ung udsættes for vold, mishandling eller seksuelle overgreb.”

Vejledning til barnets lov § 135

Barnet har brug for at komme ud af disse forhold og få hjælp, da oplevelserne kan forfølge barnet resten af livet. Har et barn betroet sig til dig om sådanne ting, skal du derfor kontakte lejrchefen – også selvom barnet betror sig til dig efter lejren.

Prøv at få barnet til at acceptere, at du fortæller det videre til lejrchefen eller i bedste fald, at du sammen med barnet opsøger lejrchefen. Selv om barnet ikke giver sin tilladelse, er du nødt til at gå videre med din viden.

Det er lejrchefens ansvar at handle. Lad være med at lege psykolog eller politi. Din opgave er at være en omsorgsfuld voksen, der støtter barnet og beder for situationen. Ud over lejrchefen bør du ikke dele din viden med andre, da det vil være et stort tillidsbrud.

Vær også opmærksom på, at barnet kan beskyldte en uskyldig voksen i stedet for den virkelige krænker. Barnet gør ikke dette for at lyve eller for at ødelægge den voksnes fremtid, men fordi det er for smertefuldt for barnet at beskrive den rigtige situation.

Hvis du opdager seksuelle overgreb på lejren

Du kan komme i den situation, at du på lejren opdager et seksuelt (eller voldeligt) overgreb. På en lejr vil det sjældent være samleje, men andre former for krænkelse. Det er ikke nødvendigvis en lejrleder, der krænker barnet men kan også være et andet barn eller en gæst.

Du skal med det samme:

- Stoppe det, der foregår (hvis det er muligt).
- Kontakte lejrchefen og/eller lejrpræsten – og ikke alle mulige andre.

Tro ikke, at det var indbildning eller ikke var vigtigt. Lad lejrchefen afgøre det.

Hvis du efter lejren ønsker at indberette et barn eller en familie, vil vi bede dig om at kontakte lejrchefen eller vores landsleder, inden du foretager dig noget. Disse sager er meget følsomme, og vi vil derfor gerne være en del af processen, så vi kan stå inde for, hvordan hele sagen bliver tacklet.

Sidst men ikke mindst:

Disse retningslinjer har vi som sagt lavet for at beskytte børn og lejrledere. Det er dog også vigtigt, at du ikke går i panik over disse ting og bliver anstrengt i forhold til børnene. Bevar et naturligt og afslappet forhold til børnene – det har de brug for. Lad os af hele **hjertet** bede om, at Gud vil skåne os for de omtalte situationer, og lad os med hele vores **forstand** modvirke, at de sker!

MEST TIL NYE LEDERE

Dette afsnit forklarer en række koncepter og aktiviteter, som ofte indgår på vores lejre. Måske er noget anderledes på den lejr, du skal på, men vi har valgt at lave dette lille overblik, så man ikke er helt på bar bund som ny leder.

GRUPPEINDELINGER

Vi har flere forskellige måder at dele børnene op på til de forskellige aktiviteter.

Alder: Børn på 7-9 år kommer tidligere i seng, mens børn på 10-13 år får lov at være oppe lidt længere. Derfor deler vi til aftenandagten børnene op i to grupper.

Værelser: Børnene sover sammen med andre børn af samme køn og i samme aldersgruppe. Hvert værelse har mindst én leder og gerne en hjælpeleder tilknyttet som værelsesansvarlige. De vækker dem om morgenen og skaber ro om aftenen, når de skal sove.

Bibelgrupper: 6-10 børn mødes to gange om dagen med 1-3 ledere. Det sker efter morgenmad til stilletid og efter bibelsamlingen til en gruppesamling.

Bordhold: Her sidder børnene i grupper på cirka 10. De er blandet på tværs af alder og køn. Der er cirka 3-4 ledere tilknyttet, som skal være med til at skabe ro ved bordet og involvere sig i en hyggelig snak ved måltiderne. Disse bordhold bruges også til 'dagens aktivitet' om eftermiddagen og nogle gange til aftenunderholdningen.

HVAD SKAL VI LAVE PÅ LEJREN?

Ryste-sammen-løb

På den første aften har vi et simpelt stjerneløb i bordhold for at bryde isen og hjælpe holdet til at blive rystet godt sammen ved at lave en sjov og simpel aktivitet den første aften.

Vækning og sengetid

Det er vigtigt for børnenes tryghed og trivsel, at de får en god tid først og sidst på dagen. Lederne skal hjælpe børnene til at få den søvn, de behøver og til at huske på personlig hygiejne og evt. medicin. Om morgenen er det vigtigt at vække børnene på en god måde. De færreste har lyst til at blive vækket med råb, larm eller vandkamp. At vågne på den måde kan give nogle børn en rigtig dårlig start på dagen.

Flaghejsning

Vi synger en fællessang, mens flaget hejses. Det giver en god start på dagen.

Morgenmad

Vi begynder alle måltider med en bordsang. Børnene sidder altid ved bordene under måltiderne, og lederne går op og henter friske forsyninger ved det store bord. Ved de fleste måltider er der også nogle beskeder fra køkkenet omkring maden.

Stilletid

Fra morgenmaden sendes børnene ud én bibelgruppe ad gangen sammen med de tilknyttede ledere. Hver gruppe har fået tildelt et sted, hvor de kan sidde. Formålet med denne halve time er, at børnene får mulighed for at have tid med Gud og at de lærer om, hvordan de rent praktisk kan have stilletid, også når de er kommet hjem fra lejren. Der vil ofte være et stilletidshæfte eller andet materiale, som kan benyttes. Tiden kan bestå i at læse et lille stykke i Bibelen, snakke om det og at bede. De yngste børn har brug for mere guidning, end de ældre børn. Nogle børn kan gå væk for sig selv og have stilletid, mens andre har brug for at sidde i gruppen med en voksen. Du beslutter sammen med dine medledere, hvordan I vil bruge tiden i gruppen. Der er skrevet et idé-hæfte til stilletidsgrupperne. Spørg gerne efter det, hvis du har brug for inspiration.

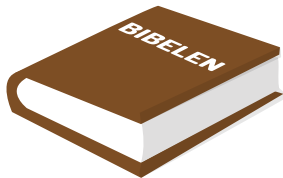
Rengøring på fællesarealer

Bibelgrupperne får tildelt ét rengøringsområde hver, som de står for hele ugen. Når det er tid til rengøring og opvask, kan det være en udfordring at få børnene til at hjælpe. Prøv med en fast, men kærlig hånd og del evt. arbejdet op i små delopgaver, så alle arbejder efter alder og kræfter. Måske kan de yngste stille glas frem på bordene, mens de ældste kan feje eller rengøre toiletter. Hvis et barn ikke deltager og skaber problemer, du ikke kan løse, kan du bede lejrchefen om at hjælpe dig.

Værelsesrengøring

Når I har gjort rent, må I sende børnene ud til deres værelser, hvor de kan lave lidt småoprydning. Mange børn går meget op i dette, da vi har haft tradition for at uddele smileys for god oprydning i løbet af lejren. Desuden har vi sat en særlig pris på højkant, nemlig 'Den Gyldne Toiletbørste', som gives til to værelser om dagen på hhv. drenge- og pigegangen. Der er en leder, der går rundt og tjekker dette under bibelsamlingen. Det er frivilligt, om børnene vil bruge tiden til at gøre yderligere rent, og vil børnene ikke rydde mere op, kan de lege, indtil vi har samling.

Bibelsamling

Til denne samling er alle børn og ledere tilstede. Vi har et program, der består af børnelovsange og undervisning. Der kan af og til også være f.eks. dukke-teater eller en gæst, som fortæller om mission. Til undervisningen vil lejrpræsten fortælle en historie fra Bibelen og undervise et huskevers. Der vil der være et tema, som vi går ud fra gennem hele lejren.

Gruppesamling

Efter bibelsamlingen bliver børnene sendt ud i bibelgrupperne (de samme som de holdt stille tid med). Her vil der være en forfriskning, og I kan snakke om temaet til bibelsamlingen. Der vil ofte være oplæg til en quiz eller en kreativ aktivitet. Denne kan I bruge, men husk dog, at børnene lige har koncentreret sig om at lytte. Det er derfor helt naturligt, hvis de har behov for at bruge deres krop på dette tidspunkt. Der er således intet i vejen for at lege en leg i stedet eller bare hyggesnakke.

Frokost

Til frokosten vil der ofte være en del beskeder. Det kan være hvilket bordhold, der skal vaske op, hvem der må komme først i slikboden, hvilke eftermiddagsaktiviteter man kan gå til, hvem der har vundet konkurrencen om det flotteste værelse osv.

Lejrbank og slikbod

Når børnene ankommer på lejren sætter forældrene et beløb ind på lomme-pengekontoen. De kan bruges til hver dag at købe slik for og til frivilligt at give til det missionsprojekt, vi samler ind til. De må komme, når nummeret på deres bordhold bliver 'fløjtet ind'.

Solcreme

Husk at hjælpe børnene med at få solcreme på, når UV-indekset er højest. Det kan være et godt tidspunkt at få gjort dette, mens de står i kø til slikboden.

Værksteder

Børnene kan udøve sport, musik, dans, bading, maling og meget andet. Typisk vil der være flere forskellige værksteder, der foregår samtidigt.

Dagens aktivitet

Aktiviteten kan variere, men kan f.eks. være et posteløb, skov-stratego eller en turnering. Formålet er det samme: At børnene øver sig i at samarbejde og har det sjovt. De vil typisk deltage inddelt i bordhold.

Udflugt

Vi kan finde på at tage på udflugt, og de to ovenstående eftermiddagsaktiviteter vil udgå.

Aftensmad

Typisk vil der kåres en vinder af dagens aktivitet, hvis denne f.eks. har været et løb.

Underholdning

Underholdningen skal gerne involvere hele lejren på en måde, som alle synes er sjov. Samarbejdsøvelser i bordhold er ofte et hit. En af de sidste aftener på lejren kan vi have et talentshow, hvor børnene optræder med f.eks. en sang, joke, dans, tegning eller noget helt femte. Forud for dette er der en 'audition'. Denne afholdes primært for at sikre sig, at indholdet af børnenes optræden kan vises for alle. Derudover vil de ansvarlige ledere tale med børnene om, hvad de har brug for hjælp til under deres optræden. Det er særligt vigtigt, at der er en atmosfære af opbakning omkring denne underholdning.

Aftenandagt for de yngste og ældste børn

For de yngste børn fortæller en leder en missionshistorie med et afsnit til hver dag. Børnene er trætte, så vær opmærksom på, om nogle af dem med det samme skal i seng. For de ældste børn er der lovsange og en andagt fra en af lederne på lejren.

Sengetid

Alle værelser har 1-2 ledere tilknyttet som hjælper med at skabe ro om aftenen. På den måde kan man skabe et tæt forhold på sovesalen i løbet af ugen. Bed gerne en aftenbøn med børnene, og undgå uhyggelige historier. Der skal gerne være en god stemning på lejren – også når det bliver sengetid.

Hjemve kan bryde frem – især de første aftener. Sørg for at tage et barn med hjemve alvorligt og give det tryghed. Rådfør dig evt. med en erfaren lejrleder eller med lejrchefen, hvis du er usikker på, hvordan du skal hjælpe et barn med hjemve. Fortæl børnene, hvor de kan finde dig, hvis de bliver utrygge i løbet af natten.

Aftenvagt

Larmende lege og fjolleri, vandkamp og lignende skal holdes ned ved sengetid, også selvom det kan være sjovt og uskyldigt for de større børn. Det er vigtigt at skabe tryghed både for de yngste og for de børn, der nemt føler sig utrygge uden en voksen.

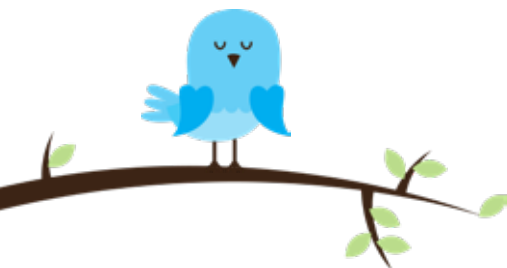
Der bør altid være mindst én aftenvagt, der går rundt og dæmper de børn, der måtte larme, så trætte børn kan få lov at sove.

Samling for forældrene og farvel

Vi prioriterer at holde en samling med alle børn og deres forældre, inden vi siger farvel. Her fortæller vi i hovedtræk om, hvad vi har lavet på lejren, og der vil ofte være et indslag fra talentshowet. Mange børn kommer ikke fra kirkevante hjem, og derfor gør vi noget ud af at forklare det bibelske indhold af lejren for forældrene. Vi vil også meget gerne være imødekommende i løbet af forældrekaften inden samlingen.

„Personligt husker jeg mere af sovesalslederens vidnesbyrd og historier, end jeg husker fra alle andagter og bibeltimer på lejrene.“

En lejrleder

LÆSES, HVIS DET HAR RELEVANS FOR DIG

AT HOLDE BIBELSAMLINGER, ANDAGT M.M.

Den åndelige del - bibelsamlinger, andagter, gruppesamlinger m.v. – skal forberedes grundigt, så det passer til børnenes alder, forståelsesniveau osv. Vi har ofte børn med på lejr, som ikke er vant til at komme i kirke. Derfor bør alle virkelig gennemtænke, hvad de siger under feks. andagter, så det er let at forstå og ikke lægger nogen form for åndeligt pres på hverken nye eller gamle børn på lejren. Check evt. med lejrchefen eller lejrpræsten hvis du er i tvivl.

Øv det, du skal sige, så du ved hvor lang tid, det tager. Du vil ofte blive overrasket!

GODE RÅD TIL DIN ANDAGT

Hvis du ikke har erfaring i at undervise børn i åndelige sandheder, kan du tænke over, hvordan du kan illustrere det, så de aldrig glemmer det. Prøv f.eks. at stille dig selv flg. spørgsmål til dine forberedelser:

- Hvilken åndelig sandhed vil jeg gerne lære børnene?
- Hvordan forklarer jeg den, så alle børnene forstår det?
- Hvad vil jeg gerne have, at resultatet skal være?
- Hvad vil jeg gerne have dem til at forstå?
- Hvad vil jeg gerne have, at de skal gemme i hjertet?
- Hvad kan jeg konkret foreslå børnene selv at gøre (fortælle en ven om Gud, tage sig af en, andre ikke synes om osv.)?

BØNNEVANDRING

Vi har haft gode erfaringer med at gå en bønnevandring rundt om lejrens område før lejrens begyndelse og eventuelt også undervejs. På bønnevandringen kan man fokusere på at proklamere Gud som lejrens herre, bede om beskyttelse og hvad man ellers føler sig ledt til. Det kan være lejrchefer, lejrpræster og evt. andre interesserede lejrledere, der mødes en time før de andre for at gøre dette.

BEDEHJØRNE

Mht. forbøn på lejren har vi været glade for at lave bedekort. Det fungerer på den måde, at alle børn og lejrledere skriver deres navn på et lille stykke karton. Bag på kortet kan man skrive om bedemner, hobbyer, familie o.l.

Alle disse bedekort lægges i en stak et sted, som kan være bedehjørne. Hver gang en lejr-medarbejder eller deltager har lyst til at gå derind og bede, kan vedkommende tage et kort og bede for personen.

Når man har bedt, lægges kortet i en anden stak, så alle bliver bedt for. Man kan have som princip, at alle skal være bedt for mindst en gang om dagen.

FORELSKELSER

Forelskelser er naturlige blandt børn og teenagere. Det kan oven i købet have en positiv effekt i form af bedre opførsel, regelmæssig bad, hårvask osv. Problemet er, at en lejrforelskelse sjældent får lov at være hemmelig og naturlig. Den mindste mistanke om forelskelse blæses måske op til aften-underholdningen og mange lejrledere fokuserer på det, hvilket nemt bliver til drilleri.

At kristne unge forelsker sig i hinanden f.eks. på en sommerlejr bør være en glæde. Men det er ødelæggende for en lejr, når kæresteri tager overhånd, og børnene både når at blive kærestere og slå op og måske skifte kærestere flere gange i løbet af en uge.

Når lejren bliver præget af, at der bliver grædt og skal trøstes, af at unge drengeledere omsorgsfuldt sidder med armen om piger med kærestesorg eller at sovesalens eneste emne er hvem, der har scoret hvem, kommer kæresteri til at fylde for meget.

Det er godt for børn og lejrledere at vide, at det at få en kæreste er noget, Gud ønsker at lede og velsigne. Det er en god idé at holde en aftenandagt eller lignende om kærestere og sex for de ældste børn på lejren – gerne opdelt i drenge og piger. Mange børn kender ikke Bibelens holdning til seksualitet og kan have gavn af, at der bliver snakket om det på en god måde.

BØRNS SØVNBEHOV

Generelt set har børn i alderen 6-13 år brug for 9-11 timers søvn hver dag, mens teenagere i alderen 14-17 år har brug for 8-10 timers søvn hver dag.

Det er ikke sikkert, at de kan få så meget søvn på lejren, men det er vigtigt at være opmærksom på. Det kan også være en idé at lade et træet barn tage sig en lur i løbet af dagen for at sikre, at barnet ikke går i hårdknude.

UNDERHOLDNING

På en lejr er det godt med fest og humor. Det er dog vigtigt, at vi er opmærksomme på, hvornår vi overskrider grænsen og det bliver til ydmygelser, gruppepres eller upassende indslag.

En lejrleder fortæller:

„Som barn har jeg ikke oplevet en eneste lejr, hvor jeg ikke havde sommerfugle i maven inden underholdningsprogrammet. Jeg havde ikke psykisk overskud til at blive offentligt ydmyget. Det at sige nej til en optræden eller konkurrence og høre hele lejren taktfast brøle mit navn fik altid tårerne til at stå i kø.“

Dette beskriver, hvorfor det er vigtigt kun at bruge frivillige medvirkende i underholdningen - og dem er der nok af.

GODE RÅD TIL UNDERHOLDNINGEN

Det vigtige er, at man som underholder stiller sig selv spørgsmålet: „Hvordan laver vi et program med masser af latter, hvor børnene involveres og føler sig helt trygge?“

Lad underholdning være underholdning og brug ikke vidnesbyrd eller åndelige sange som fyld. Find nogle sjove, „uskyldige“ sange, der egner sig til underholdning.

Gennemgå alle sketches og konkurrencer med de ansvarlige, så upassende replikker og undertoner undgås. Undgå f.eks. konkurrencer, hvor man skal tage tøj af og bytte det med en anden. Det kan blive ubehageligt og pinligt for de medvirkende og for dem, der ser på. Vælg i stedet konkurrencer, der spiller på andre former for humor uden disse undertoner.

LØB, SPORT OG KONKURRENCER

De fleste børn elsker konkurrencer og går op i det med liv og sjæl. Andre børn er på forhånd negative, fordi de tror, at de ikke kan klare sig.

For at bevare den gode atmosfære, er det vigtigt nøje at overveje løb og konkurrencer. Det er f.eks. ikke smart, at alle børn skal kravle slalom igennem trinene på en stige, hvis man har overvægtige børn med. Opgaven kan derimod gå ud på, at de tre yngste fra hvert hold skal kravle igennem. Derved fokuserer man også positivt på de yngste i gruppen.

Skal man f.eks. gå på line, kan man give plads til de børn, der ikke tør eller har lyst ved at sige: „Her skal man forsøge at gå på line - man får 10 point for at fuldføre. Hvis man falder af eller ikke har lyst til at prøve, må man slå med en terning og få de point, som terningen viser.“

Husk aldrig at presse et barn, der siger nej. Heller ikke i konkurrencer. Det kan f.eks. være ubehageligt for nogle børn at skulle spise en vandmand eller mærke på noget, de ikke kan se.

OBS: Vær også opmærksom på at undgå farlige aktiviteter, der ikke er dækket af forsikringen. Spørg lejrchefen, hvis du er i tvivl!

Samarbejdsøvelser

For nogle børn kan det være svært at håndtere det pres, der ligger i en konkurrence. Det kan hurtigt skabe splid i nogle børnegrupper. Samarbejdsøvelser kan derfor være et godt supplement eller endda et alternativ til konkurrencer. Heri vil fokus ligge på at løse en opgave i fællesskab fremfor at konkurrere om at være den bedste.

At dele hold

Når der skal laves hold, er det dig som lejrleder, der laver retfærdige hold. Undgå at lade børnene vælge holdene ved at lave første- og andenvælger. Det er enormt sårbart for det barn, som ofte står tilbage og bliver valgt til sidst og dermed føler sig tilsidesat. Du kan også fordele børnene ved hurtigt at tælle: „Hold 1, hold 2, hold 1...“ osv.

At tackle nederlag

Nogle konkurrencelystne lejrledere glemmer alt omkring sig under sport og konkurrencer. De synes, det er fedt at vinde 16-0 i en fodboldkamp. Tænk på det svage hold og giv dem en chance ved at spille passivt eller ved at omfordele holdene.

Nogle børn reagerer fysisk på nederlag. Det er ofte efter sportslige nederlag, at der bliver kastet med sten og grankogler, slået med kæppe, sparket og spyttet. Som lejrleder gælder det om at være vågen og give en hurtig opmuntring, for at afbøde for de andre børns bebrejdelser. Sommetider er det nødvendigt med irettesættelser. F.eks. skal den, der altid løber på chancer i rundbold, så holdet hele tiden dør, have forklaret, hvorfor de andre bliver sure.

NÅR DU BLIVER TRÆT

Søvn og hvile er lige så vigtigt som drikke og mad. Sørg for at få din nattesøvn, så du er frisk og veludhvilet til dagens program. Skulle du alligevel have brug for at sove i løbet af dagen, er det vigtigt, at du aftaler det med lejrchefen. Han/hun, de andre lejrledere og børnene har jo brug for – og regner med – at du er til stede.

Hvis du kun har brug for få timers søvn, kan du gå væk for dig selv og snakke med Gud eller blot holde dig selv med selskab. På denne måde respekterer du også de andre lejrlederes behov for søvn.

Når trætheden begynder at melde sig sidst på lejren, kan du bede Gud om at give dig ekstra nåde og tålmodighed. Gør aldrig et halvhjertet arbejde og snig dig ikke udenom, så andre skal klare det for dig. Lejr atmosfæren bliver bedst, når vi løfter i flok og hjælper hinanden.

Når lejren skal rengøres inden afgang, er ingen lejrleder færdig, før alle lejrledere er færdige – også selvom du er træt og gerne vil hjem.

NATLØB

Hvis der holdes natløb, bør det gennemtænkes for at undgå trætte børn og ledere og dermed en dårlig afslutning på lejren, hvor fokus i stedet kunne have været det, Gud kan gøre for børnene, inden de tager hjem.

Med lidt omtanke kan man lave et godt løb den sidste aften, der giver børnene en fed oplevelse.

Vi ønsker at overholde følgende retningslinjer i forbindelse med natløb:

- Sørg for at lægge løbet så tidligt som muligt efter mørkets frembrud, så børnene får indtryk af, at de er på natløb men samtidig kan nå at få en god nats søvn senere.
- Sørg for, at fokus på løbet ikke er uhygge men sammenhold, sjov og glæde.
- Sørg for at løbet ikke trækker ud men slutter på det rette tidspunkt. Sørg også for at natmaden til børnene ikke trækker ud og lad alle ledere vide, at det derefter er alles ansvar at få børnene hurtigt i seng.
- Lad kun de ældste børn deltage. De mindre børn har virkelig brug for deres søvn på dette tidspunkt af lejren.
- Vær sikker på, at ingen børn føler sig pressede til at deltage

HOPPEBORGE, AIRTRACKS M.M.

Ved brug af hoppeborge, airtracks og andre gymnastiske redskaber, er det vigtigt, at børnene kun får lov til at bruge dem, hvis der er en ansvarlig voksen, der kan holde opsyn. Tøm hoppeborgen for luft og stil redskaberne væk, når der ikke længere er mulighed for at holde opsyn. Høje klatrevægge skal kun bruges med sikkerhedsremme og hjælp fra en kvalificeret instruktør.

TRANSPORT

Du skal være sikker på, at alle, der kører med børn til, fra eller på lejren, overholder færdselsreglerne. Når børnene tilmelder sig lejren, beder vi forældrene krydse af, for at tillade, at børnene må transporteres i privatbiler. Skulle nogle børn ikke have denne tilladelse, ved lejrchefen det.

AT GÅ PÅ BEFÆRDEDE VEJE

Børn, der skal gå på befærdede veje, skal altid have en leder med. Både børn og teenagere, der går på befærdede veje efter mørkets frembrud, skal have reflekser, lygter og ledere med sig.

FLÅTER

Har børnene opholdt sig i et skovområde eller i højt græs bør de inden sengetid tjekkes for flåter. De bør især tjekkes i "varme områder" såsom knæhaser, armhuler og skridtet. Bed dem om hver især selv om at gå på toilettet og tjekke sig i skridtet. Har man fjernet en flåt, bør man efterfølgende holde øje med området og desuden orientere forældre ved lejrens afslutning, så de kan holde øje med tegn på infektion. Vær desuden opmærksom på, at der nu findes flåter i Danmark, som ikke efterlader rødt mærke ved infektion. Ovenstående principper er derfor endnu vigtigere end tidligere.

BADETURE

Afholdes lejren tæt på vandet, er det vigtigt at følge de anvisninger, I er blevet enige om for lejren. F.eks. kan I have en regel om, at man kun må gå ud, indtil vandet når barnets 'navlehøjde'. Dette gælder også, hvis I er på udflugt tæt på vandet eller i f.eks. et vandland. Da vi sætter sikkerheden højt, anbefaler vi meget kraftigt, at børnene inddeles i mindre grupper, så en leder kun skal holde styr på få børn under badeturen. Vær også opmærksomme på, hvem der kan svømme og ikke kan svømme.

